

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.102/2021/15. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság helység³ a 2021. szeptember 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt Terhel¹ ellen indult büntető ügyben a Törvényszék 2021. február 22. napján kihirdetett 1/30. számú ítéletének 1 rendbeli zaklatás vétségében [Btk. 222.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont I. tétel] bűnösséget megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezi és e bűncselekmény miatt a büntetőeljárást megszünteti.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja.

A személyes adattal visszaélés vétségét 2 rendbelinek minősíti.

A kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 (öt) év 6 (hat) hónapra súlyosítja.

A vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét 560.000 (ötszázhatvanezer) forintban állapítja meg, míg további 22.312 (huszonkétezer-háromszáztizenkettő) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott tényleges tartózkodási helye az Állampusztai Bv. helység¹, személyazonosító igazolványának száma személyi igazolvány szám

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli.

A másodfokú eljárás során felmerült 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, mellyel az ügyészség a kézbesítéstől számított nyolc napon belül élhet.

INDOKOLÁS

[1] A Törvényszék 2021. február 22. napján kihirdetett 1/30. számú ítéletével Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés], zaklatás vétségében [Btk. 222. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont I. tétel], garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés], valamint személyes adattal visszaélés vétségében [Btk. 219. § (1) bekezdés a) pont I. fordulat, (3) bekezdés]; s ezért őt, halmazati büntetésül, 4 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetést követően az ügyészség a fő- és mellékbüntetés súlyosítása, a vádlott felmentés végett jelentett be fellebbezést. A védő pedig a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott három munkanapos határidőn belül elsődlegesen téves minősítés miatt az emberölés büntette kísérlete helyett életveszélyt okozó testi sértés büntettének megállapítása, a zaklatás és garázdaság vétsége tekintetében felmentés, valamint a büntetés enyhítése, másodlagosan azonos minősítés mellett is a büntetés enyhítése, ezt meghaladóan a védencét terhelő bűnügyi költség összegének mérséklése érdekében fellebbezett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.932/2020/13. számú átiratában – a súlyosításra irányuló fellebbezést fenntartva, ugyanakkor a védői fellebbezést részben alaposnak találva – arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Btk. 222. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontjának I. tétele szerint minősülő zaklatás vétsége tekintetében helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet annyiban változtassa meg, hogy a személyes adattal visszaélés vétségét 2 rendbelinek minősítse, a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát lényegesen súlyosítsa. Egyebekben pedig az ítéletet hagyja helyben és döntsön a letartóztatásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

[4] Az átirat utalt a védelmi fellebbezés tartalma, iránya okán a felülbírálat teljességére és arra is, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett.

[5] Kifejtette ugyanakkor, hogy a tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján részben megalapozatlan, az elsőfokú ítélet [31] bekezdésében írtakat az iratok tartalma alapján annyiban indítványozta helyesbíteni, hogy tanúl sértett a sérelmére elkövetett zaklatás vétsége miatt a bűncselekménnyről való tudomásszerzést követő egy hónapon túl, 2019. augusztus 22. napján terjesztett elő magánindítványt.

[6] Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének széleskörűen eleget tett, a bizonyíték értékelő tevékenysége kiegészítésre nem szorul, következtetései a logika szabályival összhangban állnak.

[7] Az irányadó tényállás alapján egyetértett a vádlott terhére rótt 1. tényállási pontban foglalt cselekmény emberölés büntette kísérletekénti értékelésével, az egyenes ölési szándék felrovásával, s utalt arra, hogy a törvényszék e körben írt jogi indokolása megfelel az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló ügyszám6. BJE határozatban foglaltaknak. Az ölési szándékot alátámasztó adatokat a vádlott cselekményt követő nyilatkozataival, minthogy „be fogja fejezni, amit elkezdett”, illetőleg, hogy „sajnálja, hogy nem tudta befejezni tanúl megölését”, látta indokoltnak kiegészíteni.

[8] Egyetértett a garázdaság vétsége tekintetében a bűnösség megállapításával és a minősítéssel is, a személyes adattal visszaélés tekintetében ugyancsak nem vitatta a büntetőjogi felelősségre vonás helyességét, ugyanakkor álláspontja szerint tévedett a törvényszék, amikor a [39] és [40] bekezdésben rögzített terhelti magatartásokat, melyek külön-külön is tényállás-szerűek, s amelyek elkövetése között 11 hónap telt el, egy rendbelinek minősítette annak ellenére, hogy a természetes egység szóba sem kerülhet, míg a folytatólágosság megállapítását a rövid időköz hiánya zárja ki.

[9] Ezen túlmenően viszont arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértően járt el, amikor a vádlott büntetőjogi felelősségét zaklatás vétségében is megállapította, figyelemmel arra, hogy a Be. 378. § (1) és (3) bekezdése alapján, a magánindítvány elkésettsége a büntetőjogi felelősségrevonás akadályát képezi. Kiemelte, hogy a törvényszék a 2019. január hónaptól a 2019. tavaszáig tartó időszakban megvalósított zaklató magatartásokat vont a vádlott bűnössége körébe. tanúl ugyanakkor a 2019. augusztus 22. napján tett folytatólágos tanúkihallgatása során hozta a hatóság tudomására a sérelmére elkövetett zaklatás alapjául szolgáló tényeket, és ekkor terjesztett elő magánindítványt is, korábbi 2019. február 15. napján tett feljelentésében, 2019. május 14. napján tett tanúvallomásában, bár a zaklató jellegű SMS üzenetekről tudomással bírt, azokról említést nem tett, így abból az a következtetés vonható le, hogy emiatt nem kívánta Terhelt1 vádlott felelősségre vonását. Miután magánindítványt 2019. június végéig tehetett volna joghatályosan, 2019. augusztus 22. napján előterjesztett magánindítványa joghatályosnak nem tekinthető, így a zaklatás vétsége tekintetében az elsőfokú ítélet Be. 607. § (1) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezése és az eljárás Be. 567. § (1) bekezdés g) pontjára alapított megszüntetése indokolt.

[10] A törvényszék által feltárt bűnösségi körülményeket nagyrészt hiánytalannak jelölte meg, csak az enyhítő tényezőknél utalt még a megbánással nem párosult, s így elenyésző hatással bíró részbeni ténybeli beismerésre. Ugyanakkor a súlyosító tényezők nagyobb nyomatékára (többszörös halmazat, közeli hozzátartozó sérelmére elkövetés, kitartó szándék, személyes adattal visszaélés motívumának erkölcsileg elítélendő volta) és arra is figyelemmel, hogy az emberölés büntette tekintetében a dogmatikailag befejezett kísérlet miatt ez csekélyebb súllyal esik latba, hangsúlyozta, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott büntetés indokolatlanul enyhe, a speciális és generális prevenciók célok eléréséhez lényegesen súlyosabb szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabását tartotta indokoltnak. Hivatkozott még arra, hogy a vádlott személyazonosító igazolványának száma tévesen került megjelölésre, annak javítás indokolt. Kitért továbbá az egyéb járulékos rendelkezések törvényességére is.

[11] A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában fellebbezését változatlanul fenntartotta. A cselekmény emberölés büntette kísérletekénti értékelését elsősorban a terhelt, álláspontja szerint e tekintetben következetes védekezésén (mely szerint soha nem akarta feleségét, gyereke anyját megölni) és az orvosszakértői vélemény megállapításain keresztül támadta, mellyel kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a vállon és törzsön rögzített sérülések okán a vádlott elkövetéssel kapcsolatos előadását támasztotta alá. A testi sértési szándékot igazolja szerinte a védence utólagos magatartása, hiszen felhagyott a cselekménnyel és segítséget akart a sértett számára nyújtani, és az is, hogy eszközhasználatra nem került sor. Az alanyi oldalról azt emelte ki, hogy nem tudatos, hanem indulati cselekmény történt. Mindezek miatt megítélése szerint a cselekmény helyes minősítése életveszélyt okozó testi sértés büntette.

[12] A zaklatás vétsége tekintetében előbb csatlakozott a fellebbviteli főügyészégi indítványhoz az eljárás megszüntetését indítványozva, majd egy bekezdéssel később a garázdaság vétségével együtt felmentésre tett indítványt. Ezt a köznyugalom elleni cselekmény tekintetében azzal indokolta, hogy a kövek nagy távolságról való dobálása a cselekmény tényállásszerűségét kizárja, az konkrét személy ellen nem irányult.

[13] Az enyhítést célzó indítványa körében sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet a vádlott megbánását enyhítő tényezőként nem vette figyelembe, jóllehet erről a terhelt az eljárás során többször is számot adott.

[14] A bűnügyi költség mérséklésére irányuló indítványát nem indokolta, azt fejtette ki, hogy az elsőfokú ítélet e tekintetben hiányos.

[15] A védő a nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezés indokolásában foglaltakat változatlanul fenntartotta. Külön kiemelte az emberölés büntette kísérleteként értékelt cselekmény esetében azon tényeket, körülményeket, melyek álláspontja szerint az életveszélyt okozó testi sértés büntettekénti minősítést megalapozzák, valamint a megbánás és az elsőfokú ítélet óta eltelt időre figyelemmel az időmúlás okán a büntetés enyhítésének szükségességét.

[16] Terhelt1 vádlott a nyilvános ülésen a felszólalásában és utolsó szó jogán egytértett a védője által elmondottakkal, s azt hangsúlyozta, hogy feleségét soha nem akarta megölni, hiszen azt bármikor megtehetette volna.

[17] A sértett jogi képviselője a nyilvános ülésen azt emelte ki, hogy a sértett eszméletvesztését az orvosi ismeretek alapján a nyak legalább nyolc másodperces szorítása eredményezhette, mely kizárja a terhelti védekezés elfogadhatóságát és a cselekmény testi sértés büntetékénti értékelését. Emellett a súlyosító körülmények nagyobb nyomatékára figyelemmel az enyhítő szakasz alkalmazásával nem értett egyet.

[18] Az ügyészégi súlyosításra irányuló fellebbezés alapos, ugyanakkor a vádlotti és védői fellebbezés a zaklatás vétsége tekintetében a büntetőeljárás megszüntetését illetően a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegének mérséklését eredményezően vezetett csak eredményre.

[19] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet, figyelemmel a vádlotti és védői fellebbezés részben felmentést célzó, egyebekben a minősítést is támadó tartalmára a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta.

[20] Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltétlen, továbbá a Be. 609. § (1) és (2) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[21] A vádlott és a tanúk figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént. Az okiratokat, iratokat az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává tette (Be. 531. §), az igazságügyi orvos-, elmeorvos-szakértői véleményeket (Be. 530.§) hasonlóképpen ismertette.

[22] Egyúttal igen körültekintően járt el akkor is, mikor a vádlott védekezésére is figyelemmel, védői indítványra, az elmeorvos-szakértői vélemény kiegészítését rendelte el.

[23] A cselekmény(ek)ről, annak előzményeiről stb. készült kép- és hangfelvétel a tárgyi bizonyítási eszközre irányadó szabályok (Be. 533. § (1) bekezdés) szerint tehető a bizonyítás anyagává, így a bíróság dönt abban a kérdésben, hogy az a felvétel tartalmáról készült jelentés ismertetésével vagy az eredeti felvétel bemutatásával történik meg. Jelen ügyben helyesen járt el a törvényszék, amikor a csatolt felvételeket a tárgyaláson lejátszotta.

[24] Nem kifogásolható az sem, hogy a Be. 436. § (4) bekezdés a) pontja alapján (erkölcsi okból), tanúl sértett magánérdeke, emberi méltóságának védelme érdekében a személyes adattal visszaélés vétségére vonatkozó bizonyítás, így különösen a képek tárgyalás anyagává tétele során a törvényszék a 2021. január 7. napján tartott határnapon zárt tárgyalást rendelt el. Meg kell ugyanakkor jegyezni, hogy nem helyeselhető a zárt tárgyalás az adott határnap valamennyi bizonyítási cselekményére kiterjedő elrendelése, tekintve, hogy azok egy része a sértett és a vádlott szexuális életére, szokásaira vonatkozó, s ekként tanúl sértett magánérdekét érintő tényeket, adatokat nem tartalmazott (1/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 8-14. oldal). Mindez azonban az eljárást befolyásoló érdemi szabálysértést nem jelentett, figyelemmel a nyilvánosság egyébként fentiek szerint törvényes kizárására és arra, hogy az ezt megelőző és ezt követően határnapokon a tárgyalás főszabály szerinti nyilvánossága érvényesült.

[25] Ennél lényegesebb, a későbbiekben kifejtettek szerint a büntetőjogi felelősség megállapítására is kihatással bíró hiányosság azonban, hogy az elsőfokú bíróság az tanúl sértett sérelmére megvalósított zaklatás bűncselekménye kapcsán a 2019. augusztus 22. napján előterjesztett magánindítvány joghatályosságára a rendelkezésre álló adatok vizsgálata nélkül vont következtetést, ezirányú következtetéseinek alapja az ítéletből nem is tűnik ki.

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtakkal összhangban tartalmazza a vádra utalást, a vád szerinti minősítést.

[27] A vádlott személyi körülményeire vonatkozó adatok (Be. 561. § (3) bekezdés b) pont) az iratok tartalma és nevezett nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján annyiban pontosítandó, hogy a vádlottal szemben más büntetőeljárás nincs folyamatban, illetve a Bv. helység1ben jelenleg is rendszeres gyógyszeres kezelésben részesül és pszichológushoz jár.

[28] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényegében megalapozott, annak kisebb, a Be. 592. § (2) bekezdés a) és b) pontjából eredő részbeni megalapozatlansági hibája a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az ügyiratok alapján kiküszöbölhető volt, ezért az ítéltábla

- a [28] bekezdésének utolsó mondatát és a [29] bekezdésben írtakat, mint a büntetőjogi felelősségrevonás szempontjából szükségtelent, mellőzi.

- A [30] bekezdésben a „Terhelt1 vádlott 2019. tavaszán több hónapon keresztül” kezdetű mondatrészt kiegészíti azzal, hogy 2019. április végéig, május elejéig (tanúl 2019. december 3.-i tanúvallomása, nyomozati iratok 201. oldal), egyben a zaklatás törvényi tényállásában szereplő szövegből átemelt „magánéletébe önkényesen beavatkozni” kifejezést mellőzi. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyzi az ítéltábla, hogy a tényállásban a vádlott tényleges magatartását és annak körülményeit szükséges rögzíteni, s a jogi indokolásba tartozik e magatartások jogi értékelése, a törvényi tényállási elemeknek való megfeleltetése.

- A [31] bekezdésben a magánindítvány joghatályosságára vonatkozó kijelentést mellőzi, egyben azt rögzíti, hogy arra a tudomásszerzést követő egy hónapos határidőn túl került sor.

- A [41] bekezdésben írtakat a jogosulatlan felhasználásra és jelentős érdeksérelemre vonatkozó megállapításokat a jogi indokolásba áthelyezi.

[29] Az így helyesbített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[30] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak maradéktalan betartásával, minden lényeges körülményre kiterjedően teljesítette. Irathűen számot adott valamennyi bizonyítékról és ezen belül arról is, hogy mely bizonyítékot milyen okból fogadott el, melyeket miért vetett el.

[31] E körben a vádlotti védekezés elvetésének és a tényállásban szereplő terhelti cselekvőség, tudattartalom megállapításainak indokaira kitért, azokra a logika szabályainak megfelelő, helytálló magyarázattal szolgált.

[32] A másodfokú bíróság ezen elsőbírői mérlegelést, az abból vont következtetéseket messzemenően osztotta. A védői fellebbezés indokolásában olyan érvek, melyek ezen megállapítások kiegészítését, módosítását szükségesé tették volna, nem szerepeltek. Az orvosszakértői vélemény által is részletezett orvosi dokumentációban a védelem által hivatkozott a sértett törzsén, vállán rögzített sérülésekre utalás nem volt, a teljesség igénye érdekében azonban megjegyzendő, hogy azok – a nyak megszorításának folyamata, a sértett erre visszavezethető eszméletvesztése, s a létrejött nyolc napon túli sérülések okán – a büntetőjogi felelősség megítélésénél jelentőséggel nem bírtak volna.

[33] Az elsőfokú ítélet részletesen és kifogástalanul vezette le, hogy a sértett vallomásainak szavahihetőségét, következetességét, ellentmondás mentességét ez utóbbi előadások következetessége mellett az orvosszakértői vélemény adatai is mindenben alátámasztották.

[34] Az elsőfokú bíróság igen részletesen és alaposan elemezte a terhelti vallomásokat, s megalapozottan tulajdonított jelentőséget annak, hogy a vádlott védekezése a tárgyalás időpontjában több pontban is jelentősen módosult, s hogy a sértetti előadásnak megfelelő korábbi vallomások megváltoztatására elfogadható magyarázattal nem szolgált (így pl. a sértett nyakát csak egy kézzel fogta meg, a vállát ragadta meg, véletlenül csúszott fel a keze a nyakára).

[35] A [39] és [40] bekezdésben rögzítettek vonatkozásában a terhelt szándékosság hiányára utaló állításaival szemben az elkövetési magatartás ismételtsége (az azok között

eltelt 11 hónap), a név6_nak Messenger üzenetben küldött fotómontázsokhoz fűzött szöveg (nyomozati iratok 153-155. oldal), továbbá Terhelt1 vádlottnak a már becsatolt üzenetekből is kitűnő ezirányú jártassága alapján egyértelműen cáfolható volt.

[36] A tényállás lényegesebb módosítása az tanúl sértett sérelmére megvalósult zaklatás vétségét megalapozó, a büntetőjogi felelősségre vonás tekintetében jelentős tények tekintetében történt.

[37] A vád tárgyává tett terhelti magatartások tanúl 2019. december 3. napján tett tanúvallomása szerint 2019. tavaszán, április végével, május elejével megszűntek, ezt mint a magánindítvány joghatályosságának megítélése szempontjából jelentőséggel bíró időpontot a tényállásban is pontosítani volt szükséges.

[38] Helyes volt az elsőfokú bíróság álláspontja a tekintetben, hogy az egy évvel ezutáni, eseti jellegű magatartások a korábbiakkal természetes egységbe nem vonhatók, s abban is, hogy az utóbbi alkalmoszerű vádlotti cselekvőség a zaklatás törvényi tényállását nem merítette ki.

[39] Az ítéltábla arra is rámutat, miszerint tanúl sértett a tárgyaláson ezzel kapcsolatos állításait kiegészítette, további a terheltnek tulajdonított magatartásokról is beszámolt, ezek azonban vádmódosítás hiányában, a Be. 6. § (1) és (2) bekezdésben foglalt alapveti rendelkezések miatt nyilvánvalóan nem volt vizsgálhatók.

[40] A Btk. 222. § (1) bekezdésében meghatározott zaklatás megvalósulása szempontjából – ahogy azt a bírói gyakorlat már kimunkálta – lényegében közömbös a háborgatást megvalósító magatartások irányultsága, s ha az üzenetek útján történt, azok tartalma. Az elkövetési magatartást megvalósító háborgatás ugyanis a tartós, tolaodó, zaklató kapcsolatteremtéssel valósul meg, s csak akkor büntetendő, ha az elkövetői alanyi oldalon a célzat is megállapítható, azaz, ha az elkövető e háborgatással a sértett megfélemlítését vagy a magánéletébe, mindennapi életébe való önkényes beavatkozást kívánja elérni. Mindebből az következik, hogy nyilvánvalóan nem vonhatók e körbe azon terhelti magatartások, melyek során közte és a sértett között kapcsolatteremtés nem is valósult meg. (Ezért került mellőzésre a [28] bekezdés utolsó mondata és a [29] bekezdésben írt szövegrész, de ugyancsak emiatt nem bírnak jelentőséggel a sértett ismerőseinek küldött üzenetekre és azok tartalmára vonatkozó tényállítások. A [28] bekezdés első két mondata az élet elleni cselekmény és a terhelt javára mutató büntetékiszabási körülmények megítélése miatt maradt továbbra is a tényállás része).

[41] A Btk. 222. § (1) bekezdésében meghatározott zaklatás vétsége, ahogy annak (3) bekezdés I. tétele szerinti minősített esete is, a Btk. 231. § (2) bekezdése értelmében csak magánindítványra büntethető. A magánindítvány előterjesztésére a Btk. 31. § (2) bekezdése értelmében tanúl sértett volt jogosult.

[42] Az iratok alapján az sem kétséges, hogy a sérelmére megvalósult zaklatás vétsége tekintetében magánindítvány előterjesztésére 2019. augusztus 22. napján került sor, míg az

ezzel kapcsolatos elkövetői magatartások – a sértett által is tudottan – több mint két hónappal korábban befejeződtek. E magatartások jellege folytán fel sem merülhet, hogy a sértett a bűncselekményről utóbb szerzett volna tudomást.

[43] Márpedig a Be. 378. § (3) bekezdése értelmében a magánindítványt attól a naptól számított egy hónapon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekményről tudomást szerzett. A magánindítvány előterjesztésére kétségtelenül e határidő után került sor. A Be. 378. § (4) bekezdése értelmében vizsgálni kellett azt is, hogy tanúl vallomásainak, bejelentéseinek tükrében a nyomozó hatóságnak korábban megnyílt-e a kötelezettsége arra, hogy felhívja a sértettet a magánindítvány megtételének lehetőségére. Ebben az esetben ugyanis az egy hónapos határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett. A sértettől ugyanis nem várható el, hogy a sérelmére elkövetett cselekményt konkrétan minősítve állást foglaljon arról, hogy szükséges az elkövető felelősségre vonásához magánindítványt előterjesztenie.

[44] A Be. 378. § (4) bekezdés azonban értelemszerűen nem irányadó abban az esetben, ha a bűncselekményről való sértetti tudomásszerzést követő egy hónapon belül a nyomozó hatóság felhívási kötelezettsége nem nyílt meg, miután a sértett a magánindítványra üldözendő bűncselekményt megalapozó tényeket nem közölt. Márpedig jelen ügyben is ez történt, miután tanúl sértett először 2019. augusztus 22. napján tett folytatólagos kihallgatása során vallott a zaklatás bűncselekményét megvalósító terhelti magatartásokról, korábbi 2019. február 15.-i feljelentés megtételekor, 2019. május 14.-i tanúkénti kihallgatásakor, 2019. június 9.-i bejelentésekor, 2019. június 13.-i folytatólagos tanúkihallgatásakor az elsőfokú ítélet [24]-[30] bekezdésében rögzített vádlotti cselekvéséről említést nem tett. A 2019. február 15.-i magánindítvány előterjesztésére vonatkozó nyilatkozata a zaklatás bűncselekményére nem hatott ki, tekintve, hogy az csak a 2019. január 11.-i – emberölés büntette kísérleteként értékelt – eseményeket foglalta magában. Külön kiemelendő a sértett 2019. június 9.-i bejelentése, melyben arról nyilatkozott, hogy Terhelten az udvarukban járt az engedélye nélkül, s ezt követő 2019. június 13.-i tanúkihallgatása során azt is közölte, hogy ezt csak jelzésképpen jelentette be a nyomozó hatóságnak, de emiatt nem kíván magánindítvánnyal élni.

[45] Mindebből az következik, hogy a magánindítvány előterjesztésére a zaklatás vétsége tekintetében elkésetten került sor, a joghatályos magánindítvány hiánya viszont a Btk. 30. § a) pontja értelmében a büntetőjogi felelőssége vonás akadályát képezi. Ez pedig szükségessé tette a zaklatás vétségére vonatkozó bűnösséget megállapító elsőbírói rendelkezés Be. 607. § (1) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és a zaklatás vétsége [Btk. 22.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont I. tétel] miatti büntetőeljárás Be. 567. § (1) bekezdés g) pontja szerinti megszüntetését.

[46] Az irányadó tényállásból ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelten vádlott bűnösségére, és a cselekmények minősítése is csak kisebb helyesbítésre szorult.

[47] Az ítéltábla [7]-[23] bekezdésben foglalt cselekmény emberölés büntette kísérletekénti értékelésével és az elsőfokú ítélet jogi indokolásban írtakkal mindenben egyetértett.

[48] A törvényszék az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló ügyszám6. büntető jogegységi határozatban írtaknak megfelelően ismerte fel, hogy az életveszélyt okozó testi sértés büntette, illetve az emberölés kísérletének elhatárolása – minthogy az említett bűncselekmények mindegyike szándékos elkövetési magatartással valósul meg – kizárólag az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Az e körben releváns alanyi és tárgyi tényezők elemzését maradéktalanul elvégezte és az ítélete [77]-[90] bekezdésében írtak szerint alappal vont következtetést a vádlott egyenes ölési szándékára.

[49] A vádlottnak és védőjének a szándékra vont következtetés helyességét vitató érvei az adott ügy körülményeinek nem feleltek meg.

[50] A másodfokú bíróság e körben csak a következőket hangsúlyozza. Az a helytállóan elfogadott sértetti előadás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a nyak két kézzel, legalább közepeset meghaladó erővel történő megszorítása egészen a sértett eszméletvesztéséig tartott, mely nyilvánvalóan nem egy pillanatos cselekményt, hanem egy olyan folyamatosságot feltételez, amelynek következtében a fojtás nemcsak a nyak elülső felszínén eredményezett külsérelmi nyomokat, hanem ennek vetületében a pajzsporc felső nyúlványainak törését és a gége körüli lágyrészek vizenyővel járó sérülését is okozta. Márpedig a köztudomásúan létfontosságú szerv, a nyaki képletek két kézzel történő nagyerejű leszorítása már az ölési cselekmény, és nem a testi sértés tipikus elkövetési módja.

[51] Kétségtelen, hogy a fojtás után eszméletlen állapotba került, de élő sértett bántalmazásával a terhelt felhagyott, s miután eszméletre tért, egy pohár vízzel is kínálta, ez azonban büntetőjogi felelőssége szempontjából jelentőséggel nem bírt. A tudati oldal tisztázásánál ugyanis a cselekmény elkövetéskori, és nem az azt követő (vagy azt megelőző) magatartás idején fennállott tudattartalomról kell kiindulni. Az elkövetés pedig jelen esetben a nyak leszorítása volt, és ekkor a terhelt tisztában volt magatartásának következményével és azt kívánta is, ezért az ölési cselekményt egyenes szándékkal követte el, és ezen nem változtat az a körülmény sem, hogy a sértett az okozott sérüléseibe nem halt bele, ugyanis a terhelt indította el azt az okfolyamatot, amely a halálos eredményhez vezethetett volna.

[52] A cselekményt követő magatartás nem veti fel az önkéntes elállás megállapíthatóságát sem, a terhelt ugyanis a maga részéről a kívánt eredmény elérése érdekében mindent megtett, annak elmaradása a véletlennek és a későbbi orvosi ellátásnak is köszönhető, így a kísérlet befejezett volta okán az önkéntes elállás (Btk. 10. § (4) bekezdés a) pont) fogalmilag kizárt.

[53] Ezen túlmenően, miután a halálos eredmény elhárításában nem működött közre, így javára önkéntes eredményelhárítás megállapításának (Btk. 10. § (4) bekezdés b) pont) sincs helye. A sértett vízzel történő kínálásának a halálos eredmény elhárításában oksági szerepe nem volt, s nyilvánvalóan nem tekinthető annak az sem, hogy már a sértettet követően a terhelt is telefonált egy rokonának, illetve, hogy a helyszínről nem távozott el.

[54] A teljesség igénye érdekében jegyzendő meg, hogy az irányadó tényállás alapján semmi olyan méltányolható, erkölcsileg menthető vagy magyarázható ok nem merült fel, amely az erős felindulásban elkövetett emberölést megalapozná, ilyennek a vádlott féltékenysége, a házasság felbontására irányuló, általa már korábban is ismert sértetti szándék el nem fogadása nem tekinthető.

[55] Az elsőfokú ítélet [36]-[37] bekezdésében írt cselekmény garázdaság vétségekénti értékelése helyes, annak jogi indokolása kiegészítésre nem szorult. A védői fellebbezésben írtak kapcsán az emelendő ki, hogy a garázdaság bűncselekményének megállapítását nem zárja ki, ha az erőszakos cselekmény a csoportban levő több személy közül csak az egyikre, de az sem, ha pusztán meghatározott dologra irányul.

[56] Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor a [39]-[40] bekezdésben rögzített magatartással összefüggésben személyes adattal visszaélés vétségét látta megállapíthatónak, tekintve, hogy Terheltl vádlott cselekvősege adatkezelésnek minősül, s a Btk. 219. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott alakzatának tettese bárki lehet (ügyszám7. BJE).

[57] Ugyancsak nem tévedett az elsőfokú bíróság a Btk. 219. § ((3) bekezdés szerinti minősített eset felrovásakor, figyelemmel arra, hogy a cselekmény az Info tv. 3. § 3. pontja szerinti különleges személyes adatra vonatkozott.

[58] Ugyanakkor az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészségnek a cselekmény rendbeliségére vonatkozó kritikájával. Jelen esetben ugyanis a két időben és térben elkülönülő cselekmény egységbe foglalásának nem volt törvényi alapja. A 2019. márciusában a szexuális tartalmú fényképeknek az érintett lányának történő továbbítása a szülő-gyermek kapcsolat veszélyeztetése, a szülői tekintély megrendülése folytán már jelentős érdeksérelem eredményezett, mellyel a cselekmény befejezetté vált. Míg ezen, az érintett házasságának szexuális szokásait leplezetlen nyíltsággal ábrázoló fényképeknek az általa képviselt alapítvány facebook oldalára 2020. február 12. napján történt továbbítása újabb elkövetési magatartás, mely már a címzett eltérő volta okán sem vonható a tettazonosság körébe, s az érdeksérelem is más okból valósult meg, az a vádlott társadalmi, szűkebb lakóhelyén való erkölcsi megbecsülését befolyásolta negatív irányba. Ily módon természetes egység megállapításának nincs helye, míg a folytatóság törvényi egységébe foglalás az egységes akaratelhatározás és a rövid időköz hiánya miatt volt kizárt. Ezért a másodfokú bíróság a vádlott terhén értékelt személyi adattal visszaélés vétségét 2 rendbelinek minősítette.

[59] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel.

[60] Csupán a súlyosító tényezők szorultak kiegészítésre, miután a vádlott terhére szól az is, hogy a garázdaság és 1 rendbeli személyes adattal visszaélés vétségét már az ellene folyó büntetőeljárás alatt valósította meg.

[61] Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla a fellebbviteli főügyészségi átirat azon észrevételével, hogy a részbeni ténybeli beismerése enyhítő hatással bírna, miután annak jelentőségét teljesen annulálta, hogy az a szándékosság stb. hiányára hivatkozással a bűnösségére egyáltalán nem terjedt ki.

[62] A megbánás pusztá hangoztatása nyomatékos enyhítő tényezőt nem jelent, s a törvényszék hiánytalanul vette száma azon körülményeket, melyek e vádlotti kijelentések komolyságát megkérdőjelezték.

[63] A vádlott terhére rótt cselekmény kiemelkedő törvényi fenyegetettsége miatt, figyelemmel arra is, hogy a vádlott által letartóztatásban töltött idő az egy évet sem érte el, az időmúlás számottevő enyhítő hatással nem bír.

[64] Az így pontosított bűnösségi körülmények alapján, azokat a cselekmények tárgyi súlyával is összevetve, az elsőfokú bíróság helyesen, a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával választotta meg a halmazati büntetés nemét.

[65] Ugyanakkor a másodfokú bíróság szerint a többszörös halmazatra, a vádlott kitartó szándékára, a házastárs sérelmére és a részben büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésre, továbbá az élet elleni cselekmény tekintetében a befejezett kísérletre figyelemmel enyhítő szakasz alkalmazására nem volt alap, ezért a szabadságvesztés tartamát a büntetési tételkeret alsó határát (5 év) meghaladó 5 év 6 hónapra súlyosította. Ezt meghaladó súlyosítás a legsúlyosabb cselekmény kísérleti szakban rekedésére, a vádlott büntetlen előéletére és beszámítási képességét nem befolyásoló, de az elkövetést megkönnyítő személyiségzavarára figyelemmel nem volt indokolt.

[66] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására, a közügyektől eltiltás mellékbüntetésre vonatkozó rendelkezések a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak.

[67] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés módosítását a bűnösség körének szűkülése indokolta, mely miatt az ítéltábla a kirendelt védői díj egy részének megfizetésére a vádlottat a Be. 574. § (2) bekezdése értelmében nem kötelezte, hanem megállapította, hogy azt az állam viseli. Ezt meghaladó elengedés, mérséklés nem volt indokolt, figyelemmel a megszüntetéssel érintett cselekmény csekélyebb jelentőségére és arra, hogy a bűnügyi költség jelentősebb, szakértői díjakból álló része e cselekménnyel nem is állt összefüggésben.

[68] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletének 1 rendbeli zaklatás

vétségében [Btk. 222. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont I. tétel] bűnösséget megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezte és e bűncselekmény miatt a büntetőeljárást megszüntette, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[69] Helyesbítette még a Be. 453. § (6) bekezdése alapján a vádlott személyazonosító igazolványának számát és rögzítette megváltozott tényleges tartózkodási helyét.

[70] A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel rendelkezett a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése óta a mai napig letartóztatásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

[71] A Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget, s annak megfizetésére a Be. 574. § (1) bekezdése értelmében a vádlottat kötelezte.

[72] Megállapította, hogy a kézbesítés útján közölt másodfokú ítélettel szemben az ügyészség a Be. 615. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 582. § (3) bekezdésében foglaltak értelmében a kézbesítéstől számított nyolc napon belül élhet fellebbezéssel.

helység2 2021. szeptember 17.

dr. Magócsi István s.k.
s.k.

dr. Raczkó Katalin s.k.

dr. Borbás Virág Bernadett

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő

...